

[Redacted]

Aan

MVWS

Deadline: 4 juli 2025

03.07.25

nota

Tussentijdse dekking weerbare zorg

TER BESLISSING

Programmadirectie Weerbare
Zorg

Datum

24 april 2025

Kenmerk

4149302-1085034-PDWZ

Bijlage(n)

1

1. Aanleiding

Op 6 december 2024 is de kabinetsbrede brief 'Weerbaarheid tegen hybride en militaire dreigingen'¹ aan de Kamer verzonden. Daarin is in samenhang uiteengezet wat een weerbare maatschappij inhoudt en welke opgave er ligt om deze te bereiken. Het versterken van de weerbaarheid van de zorg maakt daar belangrijk onderdeel van uit. In de voorjaarsbesluitvorming is intern VWS gewerkt aan een bijbehorende inzet, maar is er geen besluit genomen. Daarmee schuift de daartoe opgestelde VWS-claim door naar de augustusbesluitvorming. Een aantal onderdelen van deze claim kan echter niet wachten op deze besluitvorming, omdat dan onomkeerbare schade optreedt vanwege een aflopende financiering.² Naast de maatschappelijke schade (en risico's) die daardoor ontstaan, zou dit ook leiden tot het niet nakomen van eerdere toezeggingen aan de Tweede Kamer en kan de breed gesteunde motie Bikker over alternatieve financiering voor deze maatregelen niet meer worden uitgevoerd.

Op 28 mei is uw ambtsvoorganger akkoord gegaan met een dekkingsvoorstel³ voor enkel deze onderdelen met onomkeerbare schade voor 2027 en 2028 (dus niet het hele structurele weerbaarheidspakket) en is afgesproken de Kamer zo snel mogelijk te informeren over dit besluit. Gezien de demissionaire status van het kabinet wordt dit dekkingsvoorstel met bijbehorende brief aan de Tweede Kamer nu aan u voorgelegd. Daarbij geldt dat het voorstel op twee punten is aangepast. Ten eerste is de noodzaak om vooruitlopend op reguliere begrotingsmomenten middelen vrij te maken voor de versterking van informatievoorziening voor GGD'en en het RIVM, komen te vervallen. Ten tweede is gebleken dat er ook in 2029 middelen vrij moeten worden gemaakt voor Inzicht capaciteit/patiëntspreiding en ROAZ.

¹ Kamerstukken II 2024/25, 30 821, nr. 249.

² De financiering van deze onderdelen loopt af wegens de taakstelling op het programma pandemische paraatheid, waar deze onderdelen van de claim deel van uitmaakten. Hierover is de Kamer in oktober voor het laatst geïnformeerd. (Kamerstukken II 2024/25, 25 295, nr 2208).

³ 4131141-1083774-PDWZ

2. Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd:

- In te stemmen met het incidenteel dekken van de onderdelen Versterken GGD'en, Versterken IZB RIVM en LFI in 2027 en 2028.
- In te stemmen met het incidenteel dekken van het onderdeel Inzicht capaciteit/patiëntspreiding en ROAZ in 2027, 2028 en 2029.
- Akkoord te gaan met de ~~concept~~ Kamerbrief.
- Voor de overige onderdelen in de weerbaarheidsclaim onverminderd dekking te zoeken in de augustusbesluitvorming.

In de Deep Dive over Weerbare Zorg (op 24 juni) is deze brief ook aangekondigd en is de achtergrond hiervan toegelicht.

3. Kernpunten

Afweging tussentijdse dekking

Meerwaarde tussentijdse dekking

- Er is geïnventariseerd welke onderdelen van de VWS-claim leiden tot afbreuk van bestaande structuren, als besluitvorming over dekking pas in de augustusbesluitvorming plaatsvindt.
- Hierbij is gekeken naar significante en onomkeerbare schade, bijvoorbeeld in de vorm van lopende contractuele verplichtingen, het niet kunnen aangaan van contractuele verplichtingen of het niet kunnen behouden van personeel dat nodig is om de doelen van weerbare zorg te realiseren. De benodigde dekking is incidenteel voor de jaren 2027 en 2028.
- Voor één onderdeel (Inzicht capaciteit/patiëntspreiding en ROAZ) geldt dat er een afbouw van 3 jaar benodigd zou zijn indien er geen structurele financiering mogelijk is. Het is nog onduidelijk wanneer er besluitvorming volgt over de structurele financiering van weerbare zorg. Om deze reden dienen we dus ook rekening te houden met eventuele frictiekosten. Daarom geldt er voor dit onderdeel dus dat er ook in 2029 incidenteel dekking geleverd moet worden. Dit komt omdat er sprake is van een subsidierelatie en volgens de standaardberekening voor een afbouw 3 jaar genomen moet worden.
- In de ~~concept~~ brief in bijlage 1 vindt u een nadere toelichting waarom voor deze onderdelen onomkeerbare schade zou gaan ontstaan indien daar nu dekking zou uitblijven.

Risico's tussentijdse dekking

- Er wordt met deze aanpak vooruitgelopen op de integrale augustusbesluitvorming.

Versterking IV GGD'en en RIVM

- Het voorstel waarmee uw voorganger 28 mei heeft ingestemd bevatte een structurele post voor versterking IV GGD en RIVM. De reden voor deze post was dat structurele financiering een voorwaarde is voor een positief advies van de adviescommissie ICT.
- Op 12 juni heeft de adviescommissie ICT haar voorlopig concept-advies uitgebracht over de versterking IV GGD en RIVM. De bevindingen van de adviescommissie maken dat het programma eerst opnieuw tegen het licht moet worden gehouden, voordat tot aanbesteding kan worden overgegaan.

Hiermee vervalt de noodzaak om vooruitlopend op de augustusbesluitvorming middelen te regelen voor de aanbesteding en kan een claim meelopen in de reguliere begrotingscyclus.

Dekkingsvoorstel

In dit voorstel worden de onderdelen met onomkeerbare schade van specifieke incidentele dekking voorzien voor 2027, 2028 en in het geval van Inzicht capaciteit/patiëntenspreiding en ROAZ ook in 2029. Hierbij geldt dat er wordt ingezet om dit van dekking te voorzien met de resterende middelen in de (aflopende) envelop Pandemische Paraatheid. Deze middelen waren beschikbaar gesteld vanuit het kabinet-Rutte IV en worden in dit voorstel hergeprioriteerd. Dit wordt onderdeel van de integrale augustusbesluitvorming.

4. Toelichting

a. Draagvlak politiek

- Met dit voorstel komt u tegemoet aan eerdere uitspraken in en toezeggingen aan de Kamer. Daarbij heeft uw voorganger aangegeven dat VWS zich hard maakt voor de voortzetting van deze maatregelen in het kader van weerbaarheid van de Nederlandse zorg; dat VWS op zoek is naar middelen om verder te gaan met de maatregelen die de Nederlandse zorg klaar maken voor dreigingen als een volgende pandemie; en dat er niets "kapot" gaat.
- Indien er nu geen garantie op financiering voor de voorstelde maatregelen zou komen, kan niet langer volgehouden worden dat het programma doorgezet wordt en slechts een aantal zaken on hold worden gezet. Met het vrijmaken van middelen op de voorgestelde posten kunt u bovendien de mogelijk behouden, de komende jaren uitvoering geven aan de motie Bikker (ook ondertekend door BBB, NSC en VVD) die u vraagt om ervoor zorgen dat de uitvoerders van de publieke gezondheidszorg ook bij alternatieve financiering het pakket uit het programma pandemische paraatheid kunnen uitvoeren.

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie N.v.t.

c. Arbeidsmarkteffecten zorg- en welzijnsveld

Indien u akkoord gaat met dit voorstel voorkomt u bij uitvoerders van de publieke gezondheidszorg, het Landelijk Coördinatiecentrum patiëntenspreiding (LCPS) en de Regionale Overleggen Acute Zorg (ROAZ) een verloop in het personeelsbestand als gevolg van onzekerheid over financiering.

d. Gevolgen administratieve lasten N.v.t.

e. Financiële en personele gevolgen VWS en uitvoeringsorganisaties

Indien u akkoord gaat met dit voorstel zal vanuit de VWS-begroting dekking worden verstrekt voor het voorkomen van onomkeerbare schade van het weerbaarheidspakket.

f. Juridische aspecten haalbaarheid N.v.t.

g. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

Deze nota is afgestemd met de stuurgroep weerbare zorg. In deze stuurgroep nemen SG VWS, DGCZ, DGV, DGLZ, DGRIVM, dFEZ en dPDWZ plaats. Daarnaast is de bijgevoegde Kamerbrief afgestemd met de IRF.

h. Toezeggingen

N.v.t.

i. Fraudetoets

N.v.t.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.